

צו:

תורה אור

- וַיַּחֲפֹשׂוּ אֶת הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אוֹתוֹ אֶל מֶלֶךְ בָּבֶל רַב־לָתָה וַיְדַבְּרוּ אוֹתוֹ מִשְׁפָּט: מַלְכִּים ב כה ו
- וַעֲתָה פְתוּחִיהָ יָחַד בְּכִשְׁלִי וּבִיִּלְפַת יִהְיֶה־לָמוֹן: תְּהִלִּים ער ו
- יִדְעַע כַּמְבִּיא לַמַּעֲלָה בִּסְבָּךְ עַץ קֶרְדִּמּוֹת: תְּהִלִּים ער ה
- סֵלָה כָּל אַבְיֵר אֲדִינִי בִּקְרִי קָרָא אֶלִי מוֹעֵד לִשְׁבֹּר בַּחוּץ גַּת דְּרֹךְ אֲדִינִי לְבַתּוּלַת בַּת יְהוּדָה: אִיכָה א טו
- קָדִי רַחֲמֵי וְטוֹחֲנִי קַמַּח גְּלִי צְמֹחֵךְ חֲשַׁפִּי שְׁבֹל גְּלִי שׁוֹק עֲבָרִי נְהַרּוֹת: יִשְׁעִיהוּ מו ב
- רַפִּינוּ אֶת בָּבֶל וְלֹא נִרְפָּתָה עֲזוֹבָהּ וְגַלְךָ אִישׁ לְאַרְצוֹ כִּי נָגַע אֶל הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וַיִּשָּׂא עַד שְׁחָקֶיהָ: תְּהִלִּים ער ה
- כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבִיתוֹ הֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ מִרְחֹק: מִשְׁלִי ז יט
- יְיָ אִישׁ מִלִּחְמָה יְיָ שְׁמוֹת טו ג
- צִרּוֹר הַכֶּסֶף לִקְחַת בִּידוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵיתוֹ: מִשְׁלִי ז כ
- וְאֶפְרָה לִי בַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר כֶּסֶף וְחֹקֶר שְׁעָרִים וְלִחְרַק שְׁעָרִים: הוֹשֵׁעַ ג ב
- תַּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בִּכְסֵּה לְיוֹם חֲנֻנִי: מִשְׁלִי ז י
- שְׁלַחוּ כֵר מִשְׁלֵי אֶרֶץ מִסְלַע מִדְּבָרָה אֶל הָר בַּת צִיּוֹן: יִשְׁעִיהוּ טו א
- בָּעַת הַהִיא נָאֻם יְיָ יוֹצִיאֵנִי אֶת עֲצֻמוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת עֲצֻמוֹת שָׂרָיו וְאֶת עֲצֻמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֶת עֲצֻמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֶת עֲצֻמוֹת יוֹשְׁבֵי יִרְשָׁלַם מִקְבְּרֵיהֶם: בִּיּוֹם הַהוּא אֶקְוֶם אֶת סֶבֶת דָּוִיד הַנִּפְלֵאָה וַיְגַדֵּתִי אֶת פְּרִצִּיּוֹן וְהִרְסֹתִיו אֶקְוֶם וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי עוֹלָם: עֲמוֹס ט יא

ומי סליק כו' והא כסיב.
זההיא פרשתא ויעלו דקדיה אל המלך רבנלמא אלמנא ברבנל הוה:
זו **אנטוכיא**. ואנטוכיא קיימא לן^{[דרושה מרחץ ישראל: דמוס דיוקנו. של נצוכד נזר: חקוקה לו על מרכבסו. של נצחר אדן ודומה לו כמו שעומד לפניו ולכן כתיב צא נצוכד נזר והיינו נצוד: טעין סלס מאה כודנייס'. משאוי שלש מאות פרדות: נרגא דפרונא. פטישי צרזל: דשילע' צפרונא. צרזל חדוד הקוץ צרזל אחר: **צנעסינשו**. לא צליעה ממס אלא שיצרס שהיו מתפוצצין הפטישים בהכותם צשער לשצרה: **פתוחיה יחד**. משמע על פתח אחד הלמנו כל הכשילים וכילפות יחד ולא הועיל כלום: **שוור בר שוור**. דולג בר דולג קוס וכצט ירושלים לנצחר אדן קאמר. ל"א שוור בר שוור מדלג בר מדלג קפלת פעס אחת עס סנחריב ועכשיו פעס שניה: **צקופא**. מגצ הפטיש ולא מחודו כמו קופא דמחטא (צ"מ דף נח:). **יודע כמינא למעלה**. תפלס היא. יודע לפניך אותו סבך עץ קרדומות שצבר צו את ירושלים כאליו הביאו למעלה בכסא הכבוד: **גצה היכלא**. וצקש לעלות לרקיע: **דרכו ציה מן שמיא**. והשפילוהו: **זחא דעתיס**. מתגאה על שהיה מלליח: **עמא קטינא**. שצבר נגזר עליהם על כך: **וטחני קמח**. וטחני חטים לא נאמר אלא קמח שאין לרץ טחינה: **למסך**. מקוס שהקלעים נומתין צד הראש: **שובל**. קלע הראש שדומין לשצלים: **גלי שוק עברי נהרוס**. פורענות זה היה הקצ"ה אומר לישראל לכו וטחנו קמח כלומר טחוניס אתם לכו לקמח ותחורו ומטחן עדיין תגלי קלעי ראשיכם ושוקיכם ותלכו צגלות: **אייתו לי ואינסי**. ואנסה אס דס זצחיס הוא: **כסי ולא אידמי**. שחט צהמות ולא אידמי הדס: **פרטסא**. שטר צוואה: **ואיסגייר**. נצחראדן: **גר פושט**. שלא קבל עליו שאר מלות וקבל עליו שלא לעבוד עבודה כוכבים: **של אוסו רשע**. נצוכד נזר: **רפינו ולא נרפסה**. שהיה הקצ"ה מצקש לרפאותו להכניס מצני צניו תחת כנפי השכינה: **אלו נהרוס צנל**. שהס רעים לשמות: **לנייטא דצנל**. דקליס מריס הס שעומדים}

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

צנהרות. ל"א לינונייתא דצנל דקליס רעים של נהרות צנל שאין נושאים פירות לפי שהמים רעים הן לגדל פירות צסוטה (דף מו:). אמרי' קושטא הוא דאמרימו הני לנייטא דצנל מששת ימי צראשית איתנהו ונהר שתחת הני לינונייתא מי מריס נייהו: **שיצצי**. שכניס: **פוק סא**. לא ממקומך וצא אל ארץ ישראל ותכצנה: **כי אין האי**. מקרא הוא צמשלי: **צקרינא הוא**. צקרוצ הוא ויצא צעת דוחקס. לפי דרכו של מקרא זה שהס שלחו לו שומעים אנו שהוא אכל מילתא דהוה אמרי ליה הוה משיצ דצר זה: **לרוור הכסף לקח צידו**. לדיקיס צבהן מתו: **ואכרה לי צחמשה עשר כסף**. פדיתי אותה צמלריס צט"ו צניסן: **כסף וחומר שעורים ולפך שעורים**. צוכות לדיקיס שנקראו כסף חומר שעורים שלשים סאין ולתך חמשה עשר סאין אלו ארצעים וחמשה לדיקיס שהעולם מתקיים עליהם צחולין פרק גיד הגשה (דף צג). פעמיס ששלשים כאן וט"ו צאריך ישראל ופעמיס טט"ו כאן ושלשים צאריך ישראל^א וצמסכת חולין היכא דקא מפרש האי קרא צלדיקיא אמרי אין כסף אללא לדיקיס וכן הוא אומר לרוור הכסף לקח צידו: **צבר קבע להס זמן**. שלא יצא עד ע' שנה שתשלים גלות צנל: **מסלנא וממטרע**. מחמת שלגיס ומטריס: **סא אשינא דעורי**. צא דרך תחתית ההריס וההריס יגיני עליך מן השלגיס ומן המטריס: **שלחו כר מושל ארץ**. שלחו שליח אל נצוכד נזר שהיה מושל ארץ שיצא אל הר צת ציון דרך הסלעים וההריס: **ליס לי דוכסא**. לא יהיה לי מקוס סביב לירושלים שנוכל אני ומיילי ליצצ צמקוס מכוסה מפני הגשמיס: **קצריהס של ישראל**. מערות שלהן סביב לירושלים וצבהן אתה ומיילותיך יכולין ליצצ: **יוציאו אס עצמות מלני יסודס**. שעמידים להשלך מן הקצריס העלמות שצקצריס שנאמר צעת ההיא וגו': **אימס אסי צר נפלי**. איירי דאמריין לרוור הכסף לקח צידו שנחמעטו הצדיקיס קא מיירי הא נמי צמשיס וקאמ' תלמידים מתמעטין ואיירי דאמרי' ותהי האמת נעדרת אייתי הא דההוא אמר'א דשמיא קושטא: ^{אח}

לך דאיקמלינהו לכולהו מיד נח הרהר תשובה בדעתיה אמר מה הם שלא איבדו אלא נפש אחת כך ההוא גברא מה תיהוי עליה ערק שדר פורטייתא לביתיה ואיתגייר תנו רבנן^א נעמן גר תושב היה נבזור אדן גר צדק היה מבני בניו של סיסרא למדו תורה בירושלים מבני בניו של סנחריב לימדו תורה ברבים ומאן נינהו שמעיה ואבטליון מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק ואף מבני בניו של אותו רשע ביקש הקב"ה להכניסן תחת כנפי השכינה אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבונו של עולם מי שהחריב את ביתך ושרף את היכלך תכנים תחת כנפי השכינה היינו דכתיב^ב רפינו^ג את בבל ולא נפתה עולא אמר זה נבוכד נצר רבי שמואל בר נחמני אמר אלו נהרות בבל ותרגמה דצינייתא^ד (צירידתא) דבבלאי אמר עולא^ה עמון ומואב שיבכי בישי דירושלם הוו כיון דשמעינהו לנביאי דקא מיתנבאי לחורבנא דירושלם שלחו לנבוכד נצר פוק ותא אמר מסתפינא דלא ליעבדו לי כדעבדו בקמאי שלחו ליה^ו כי אין האיש בביתו וא^ז הלך בדרך מרחוק ואין איש אלא הקדוש ברוך הוא שנאמר^ז ה' איש מלחמה שלח להו בקריבא הוא ואתי שלחו ליה הלך בדרך מרחוק שלח להו אית להו צדיקי דבעו רחמי ומייתו ליה שלחו ליה^ח צרור הכסף לקח בידו ואין כסף אלא צדיקים שנאמר^ט ואכרה לי בחמשה עשר כסף וחומר שעורים ולתך שעורים שלח להו הדרי רשיעי בתשובה ובעו רחמי ומייתו ליה שלחו ליה כבר קבע להן זמן שנאמר ליום הכסא יבא (ל)ביתו אין כסא אלא זמן שנאמר^י בכסה ליום חגנו שלח להו סיתווא הוא ולא מצינא דאתי מתלגא וממישרא שלחו ליה תא אשינא דטורא שנאמר^{יא} שלחו כר מושל ארץ מסלע מדברה אל הר בת ציון שלח להו אי אתינא לית לי דוכתא דיתיבנא ביה שלחו ליה קברות שלהם מעולין מפלטירין שלך דכתיב^{יב} בעת ההיא נאום ה' יוציאו את עצמות מלכי יהודה ואת עצמות שריו ואת עצמות הכהנים ואת עצמות הנביאים ואת עצמות יושבי ירושלים מקבריהם ושטחום לשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר אהבום ואשר עבדם ואשר הלכו אחריהם אמר ליה רב נחמן לרבי יצחק מי שמיע לך אימת אתי בר נפלי אמר ליה מאן בר נפלי א"ל משיח משיח בר נפלי קרית ליה א"ל אין דכתיב^{יג} ביום ההוא אקים את

מסורת הש"ס

א) וני' פירוש רשב"ס פסחים קיט. ד"ה שלש מאות, צ) גיטין טז: ע"ש, ג) שם ע"ש, ד) בקרא רפאלט, ה) צנע"י ליתא וי"מ מפ"י רש"י דלא גריס ליה, ו) נסוטה מצ: מת. לעיל ג,א, י) גיטין מד:א,

גליון הש"ס

גמ' עמון ומואב ב"ר. ע"י גרי"ש פ"ד מ"ד ירדוס: רש"י ד"ה כסף וכו', ובעין זה לעיל ג, ע"א וצברסות דף כו ע"צ [מס' ד"ה ואין שם]:

הגהות הגר"א

א) גמ' הלך בדרך מרחוק. נחמק:

מוסף רש"י

תלת מאה. ללא דוקא, וכן כל שלש מאות שבש"ס (רשב"ם פסחים קיט:). דובריה. בן יהודע הכהן, שהנהיגו שרי יהודה צמות יואש כשהשתחוו לו ליואש (דה"צ כד) ועשאוהו אלוה והנהיגו בעזרה (גיטין כז:). שטר צוואה שפרט מה תהא על נכסיו (טם). גר תושב. שלא קיבל עליו שאר מלות אלא ע"י, שנאמר (מ"ב ה') כי לא ישעה עוד ענדך וגו' (טם). צרור הכסף לקח בידו. לדיקיס שצבה הממס (חולין צב:).